

מסורת הש"ס

- ↑ ‏גברתם יב.‏ א.‏ ג‏ [ג'ל'רשעה] א‏ סנהדרין לח.‏ [שם ע"ש סו:‏ א‏]‏ ע"פ פרש"י סנהדרין סו: ד"ה מדרבותי‏].‏ ו‏ שנת פו.‏ ו‏ [סנהדרין פו.‏ ח‏]‏ ג'יטין פח. סוטה מו: סנהדרין לח.‏].‏ ו‏ [פ' תשאי מפני השטן ערך לחש].‏ י‏ [ג'ל'רשעה ויכ"א צילקוט וע"י].‏ ס‏ [מיותר ויכ"א צילקוט].‏ ט‏ [שנת קט]:‏ ט‏ [שנת קט]:‏ גיטין מג.‏].‏ ו‏ שנת קט.‏ פ‏ [גברתם י‏].‏ ט‏ [ונכמותה].

הגהות הב"ח

(א) גבי שמקטנין את עמנן משינה על דברי תורה כ' מנגלה להם סוד הנגדו לעולם הבא: (ב) שם כלך מדרבותיך וכלך אלז נעשים: (ג) שם גבור זה בעל שמועות. י"ב ס"א ד"א זה המתגבר ביצור: (ד) שם קסם על שפתי מלך במשפט לא ימעל פיו וכן זה: (ה) שם אמר רב ספא בר יעקב אלו תעלי וכו' והנקלה בנכבד יבואו בני אדם ובי' נמלות כרמון מאי והנקלה: (ו) שם מתכסין בהם כסמלה: (ז) שם ר' אבהו מאי פליגא דר' רש"י ד"ה בורסיה: (ח) תוב' ד"ה וטרכו וכו' כהלי לסמא ואיכא דאמריו לה בראי לישנא קיין שאלין שנהי רק חדא ג'ל': (י) ד"ה ונמטה כגון רבי אבהו צביט קיסר:

הגהות הגר"א

[א] גבי ותעלולים ישלטו בם. י"ב ונגש הסם אית כ"ס ואזכ כעשהו (והוא הי"ח) וכסם חרשים תנכז למד וכן ונכון לשם ומ"ס המהרש"א ג'ל' דהוא לענין דרשנה ולא לענין מנינה דל"כ י"ט הויין אף וזלם קדא ונגש כ"ו):

הגהות הגר"ח

מוסף רש"י

עד די כרסון רמיו. נתישנו הסכאות זמנשעט עיטס (סנהדרין חז). עד מתי אתה עושה שכינה חורל. שמה מושיב כסר וזס אלוו (שם). כלך מדרבותיך אצל נגעים ואהלות. מנח מדכריך ופנה להלכות נגעים ואהלות שסס תמוריס וביסס אתה ממורד ולז כהנגד (סנהדרין ח). מתכסין כשמלה. כשחולטין אותן טעמי תורה הללו עושין עמנן ממעלמן את דבריהם מפני שאלין יודעים להשיב, ישנן קצתן ייד. אתה כקן לפיכך קיין מהיה לנו ותלמדת המנהג (שבת פ"ט). דברים שאין בני אדם עומדין עליהן. על גוויין לאומות כהלכתן, אלא אם כן נכשל בהן. עד שאומן כ' או ג' עימיס כשינוס, דהייט טעמי תורה המסומתין (שם קכ). או: שאין אדם עומד על אמתתן עד כיסכל להלכות טעמי תורה ויכלימיתו וזאת טען לו גונית (גיטין מג). לא אהיה חובש. איני רגיל להיות חובש חבוס כנכתיב. אהיה, לויגלמי, כנו (איוב יג) שחוק דרשנו אהיה, אזי הווה (שבת קכ). ולמא שאני התם. ממאי דמשוס דיש כקן אכנה הוא דילמא על כתרך לריכיס שטינו האמת, דאי אמר להו גמירנא. אותן טעמי תורה, אמרי ליה. שולאים אימנן לן (שם).

מגולות דאי ס"ד מכסיין הוו רגליהן ואפיהן בשלמא גליין אפיהן כי היכי דלחיינהו יחזקאל דאיכא תמן פני שור וליבעי עלייהו רחמי כריש לקיש אלא רגליהון למה להון לגלינהו אלא אימעיטו גפיהו ואתגליין רגליהון ופרכינן לעולם מיכסיין הוו ולא אנגליין אלא לאחוויו יחזקאל דקימי רגל ישרה לכדיריב"ח (ברכות י) ללמד שחייב אדם לכוון את רגליו בתפלותו שנאמר ורגליהו רגל ישרה נהר. דינור נגד ונפק מויעת החיות ושפיך ר על ראשעים בהיגהם. אשר קומטו בכל עת אלו הרשעים שקומטו קודם שנברא העולם ושתלן הקב"ה בכל דור ודור. והן חן עזי פנים. רב נחמן בר יצחק אמר ברכה היא. אלו ת"ח שמקטנין עצמם משינה כעוה"ז על דברי תורה הקב"ה מגלה להן סוד לעוה"ב. כתוב אחד אומר ושער ירישה כעמר נקי וכתוב אחר אומר קרועותיו תלתלים שחורות כעורב. ל"ק כאן בישיבה פ"י במושב הדין כזקן. שאין נאה בישיבה אלא זקן. וכן במלחמה אין נאה אלא בחור פ"י יש מי שאומר מראות הללו כדרך חלום נראים כדכתיב אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בתלום אדרכ בו וכתוב ביד הנביאים אדמה. להודיע שמראה לנביאים כעין דמות באובנתא דליבא. אבל הקב"ה ישתבח שמו אין לו דמות. וזה הדבר מוכיח שאין שם דמות שאילו היה תמיד אחד או דמות בחור לעולם או דמות זקן לעולם אלא ללמדך שאין שם דמות כלל. אלא מה שמראה

אין דורשין פרק שני חגיגה

יד.

קודם שנברא העולם.
נגזר עליהם להצדאות להיות קודם מתן תורה לקיים מה שנאמר דבר כזה לאִלָּף דור (תהלים קה)
רְאוּיָה הִימָה תּוֹרָה לְהִינָתָן לְסוֹף אֵלֶּךָ דּוֹר וּכְשֶׁרָאָה שֶׁאֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם בְּלֹא תּוֹרָה עֲמַד וּטְרָדָן וְנִמְנָה לְסוֹף כִּי דוֹרוֹת מֵאֲדָם הִרְאִשׁוּן עַד מִשָּׁה רַבִּינוּ:
רַבָּה אֲמוּנָסָן.
רַבָּה מֵהֵלָתָךְ עֲלִיָּהֶן:
(י) דרסיה.
משמע כסא אחד:
כרסון רמיו.
שני כסאות הוטלו נתקנו לישב עליהן:
שנינה חול.
להושיב אדם בלדיו:
כלך מדכרופיך.
חדל מדכריך עד שמגיע אלל נגעים ואהלות שהן הלכות עמוקות:
קיילן ישעיה אס ישראל.
כלומר נתנצח עליהן י"ח פורעניות:
ירבצו.
יתגאו:

שש מאות סדרי משנה.
היו צימיהין:
לחם אלו בעלי הש"ס.
שיש לסמוך על הוראתן כסמייתת לחם:
בעל שמועות.
ששמע הלכות פסקוקת מרבותיו וסגורות צפיו:
רלאוי לישב צישיצה.
וליעול ממנו עזה בכל דבר חכמה:
כדרבי אבהו.
להעמיד לפניו מתורגמן לדרוש צרכים:
למעלה נושאין פנים בעצורו לדורו.
שהכל ניחונין צזכותו כגון רבי חנינא בן דוסא כדאמרין בעלמא (מענית דף כד: ע) כל העולם אינו ניחון אלא בשביל חנינא בני:
למטה.
מלכי האומות מכבדין אותן בשבילו כגון ר' אבהו שהיה חשוב צביט המלך כדאמרין במסכת סנהדרין (דף יז. ע) דהוו נפקי אמהתא דבי קיסר לאפיה כו':

שראוי למסור לו כו'.
כגון אצ"ד ולבו דואג צקרכו:
תעלי.
שועלים:
כי יספס איש צלחיו.
הכמות היה מגנן לומר שלא היו יודעין להשיב לשאלים הלכה:
שנני אדם מהכסין כהן.
מכבדין שלא ישאלו להן לפי שאין צקלין כהן:
ישנן סהס ייד.
כלומר אתה כקי כהן:
אא"כ נכשל כהס.
כשהתלמיד נכשל בשמועתו פעם ראשונה ושניה הוא נותן לב לעמוד על שמועתו:
לא אהיה.
איני רגיל להיות:
דלמא.
האי נמי לאו משום דאנשי אמנה היו אלא דאי הוה אמר גמירנא הוו אמרי ליה אימא לן והוא לא הוה ידע:

תקופת

עשרה קללות מאי נינהו דכתיב כ' כי הנה האדון ה' צבאות מסיר מירושלם ומיהודה משען ומשענה כל משען לחם וכל משען מים גבור ואיש מלחמה שופט ונביא וקוסם וזקן שר חמשים ונשוא פנים ויועץ וחכם חרשים ונבון לחש ונתתי נערים שריהם ותעלולים ימשלו בם ואו וגו' משען אלו בעלי משען אלו בעלי משנה כגון ר"י בן תימא וחביריו פליגו בה רב פפא ורבנן חד אמר שש מאות סדרי משנה וחד אמר שבע מאות סדרי משנה כל משען לחם אלו בעלי תלמוד שנאמר כ' לבו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי וכל משען מים אלו בעלי אגדה ע' שמושכינ לבו של אדם כמים באגדה כ' גבור זה בעל שמועות ואיש מלחמה זה שיוודע לישא וליתן במלחמתה של תורה שופט זה דיין שדן דין אמת לאמיתו נביא כמשמעו קוסם זה מלך שנאמר ט' קסם על שפתי מלך כ' זקן זה שראוי לישיבה שר חמשים אל תקרי שר חמשים אלא שר חומשין זה שיוודע לישא וליתן בחמשה חומשי תורה דבר אחר שר חמשים כדרבי אבהו דאמר רבי אבהו מכאן שאין מעמידין מתורגמן על הצבור פחות מחמשים שנה ונשוא פנים זה שנושאין פנים לדורו בעבורו למעלה כגון רבי חנינא בן דוסא למטה כגון רבי אבהו בי קיסר יועץ ע' שיוודע לעבר שנים ולקבוע חדשים וחכם זה תלמיד המחכים את רבותיו חרשים כ' בשעה שפותח בדברי תורה הכל נעשין כחרשין ונבון זה המבין דבר מתוך דבר לחש זה שראוי למסור לו דברי תורה שניתנה כ' בלחש ונתתי נערים שריהם מאי ונתתי נערים שריהם א"ר אלעזר אלו בני אדם שמנוערין מן המצות ותעלולים ימשלו בם אמר רב' (פפא) בר יעקב כ' תעלי בני תעלי ולא נתקדרה דעתו עד שאמר להם ירהבו הנער בזקן (והנקלה בנכבד) אלו בני אדם שמנוערין מן המצות ירהבו במי שממולא במצות כרמון והנקלה בנכבד יבא מי שחמורות דומות עליו כקלות ויררהבו במי שקלות דומות עליו כחמורות אמר רב קטינא כ' אפי' בשעת כשלונה של ירושלים לא פסקו מהם בעלי אמנה שנא' כ' כי יתפש איש באחיו בית אביו (לאמר) שמלה לך קצין תהיה לנו דברים שבני אדם מתכסין כ' כשמלה ישנן תחת ירך כ' והמכשלה הזאת כ' מאי והמכשלה הזאת דברים שאין בני אדם עומדין עליהן אא"כ נכשל בהן ישנן תחת ירך כ' ישא ביום ההוא לאמר לא אהיה חובש ובביתי אין לחם ואין שמלה לא תשימוני קצין עם ישא אין ישא אלא לשון שבועה שנאמר כ' לא תשא את שם ה' אלהיך כ' לא אהיה חובש לא הייתי מחובשי בית המדרש ובביתי אין לחם ואין שמלה שאין בידי לא מקרא ולא משנה ולא גמרא ודלמא שאני התם דאי אמר להו גמירנא אמרי ליה אימא לן הוה ליה למימר גמר ושכח מאי לא אהיה חובש לא אהיה חובש כלל איני והאמר רבא כ' לא חרבה ירושלים עד שפסקו ממנה בעלי אמנה שנאמר כ' שוטטו בחוצות ירושלם וראו נא ודעו ובקשו ברחובותיה אדם תמצאו איש אם יש עושה משפט מבקש אמונה ואסלח לה לא קשיא

קודם שנברא העולם ולא נבראו עמך הקב"ה ושתלן בכל דור ודור והן חן עזי פנים שבדור ורב נחמן בר יצחק אמר אשר קומטו לברכה הוא דכתיב אלו תלמידי חכמים שמקמטין כ' עצמן על דברי תורה בעולם הזה הקב"ה מגלה להם סוד לעולם הבא שנאמר י' נהר יוצק יסודם אמר ליה שמואל כ' לחייא בר רב בר אריא תא אימא לך מילתא מהני מילי מעליותא דהוה אמר אבוך כ' כל יומא ויומא נבראין מלאכי השרת מנהר דינור ואמרי שירה ובטלי שנאמר כ' חדשים לבקרים רבה אמונתך ופליגא דר' שמואל בר נחמני דאמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' וינתן כל דיבור ודיבור שיוצא מפי הקב"ה נברא ממנו מלאך אחד שנאמר כ' בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם כתוב אחד אומר ולבושיה כתלג חיור ושער כ' (רישיה) כעמר נקא וכתבי כ' קרצותיו תלתלים שחורות כעורב לא קשיא כאן בישיבה כאן במלחמה דאמר מר אין לך נאה בישיבה אלא זקן ואין לך

נאה במלחמה אלא בחור כתוב אחד אומר כ' כרסיה שביבין דינור וכתוב אחד אומר כ' עד די כרסון רמיו ועתיק יומין יתיב לא קשיא אחד לו ואחד לדוד כרתניא כ' אחד לו ואחד לדוד דברי ר' עקיבא אמר לו ר' יוסי הגלילי עקיבא עד מתי אתה עושה שכינה חול אלא אחד לדין ואחד לצדקה קיבלה מנינה או לא קיבלה מנינה ת"ש אחד לדין ואחד לצדקה דברי רבי עקיבא אמר לו ר"א בן עזריה ע' עקיבא מה לך אצל הגדה כלך כ' מדרבותיך כ' אצל נגעים ואהלות אלא אחד לכסא ואחד לשרפרף כסא לישב עליו שרפרף להדום רגליו שנאמר כ' השמים כסאי והארץ הדרום רגלי כי אתא רב דימי אמר שמונה עשרה קללות קילל ישעיה את ישראל ולא נתקדרה דעתו עד שאמר להם המקרא הוה י' ירהבו הנער בזקן והנקלה בנכבד שמונה

עשרה קללות מאי נינהו דכתיב כ' כי הנה האדון ה' צבאות מסיר מירושלם ומיהודה משען ומשענה כל משען לחם וכל משען מים גבור ואיש מלחמה שופט ונביא וקוסם וזקן שר חמשים ונשוא פנים ויועץ וחכם חרשים ונבון לחש ונתתי נערים שריהם ותעלולים ימשלו בם ואו וגו' משען אלו בעלי מקרא משענה אלו בעלי משנה כגון ר"י בן תימא וחביריו פליגו בה רב פפא ורבנן חד אמר שש מאות סדרי משנה וחד אמר שבע מאות סדרי משנה כל משען לחם אלו בעלי תלמוד שנאמר כ' לבו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי וכל משען מים אלו בעלי אגדה ע' שמושכינ לבו של אדם כמים באגדה כ' גבור זה בעל שמועות ואיש מלחמה זה שיוודע לישא וליתן במלחמתה של תורה שופט זה דיין שדן דין אמת לאמיתו נביא כמשמעו קוסם זה מלך שנאמר ט' קסם על שפתי מלך כ' זקן זה שראוי לישיבה שר חמשים אל תקרי שר חמשים אלא שר חומשין זה שיוודע לישא וליתן בחמשה חומשי תורה דבר אחר שר חמשים כדרבי אבהו דאמר רבי אבהו מכאן שאין מעמידין מתורגמן על הצבור פחות מחמשים שנה ונשוא פנים זה שנושאין פנים לדורו בעבורו למעלה כגון רבי חנינא בן דוסא למטה כגון רבי אבהו בי קיסר יועץ ע' שיוודע לעבר שנים ולקבוע חדשים וחכם זה תלמיד המחכים את רבותיו חרשים כ' בשעה שפותח בדברי תורה הכל נעשין כחרשין ונבון זה המבין דבר מתוך דבר לחש זה שראוי למסור לו דברי תורה שניתנה כ' בלחש ונתתי נערים שריהם מאי ונתתי נערים שריהם א"ר אלעזר אלו בני אדם שמנוערין מן המצות ותעלולים ימשלו בם אמר רב' (פפא) בר יעקב כ' תעלי בני תעלי ולא נתקדרה דעתו עד שאמר להם ירהבו הנער בזקן (והנקלה בנכבד) אלו בני אדם שמנוערין מן המצות ירהבו במי שממולא במצות כרמון והנקלה בנכבד יבא מי שחמורות דומות עליו כקלות ויררהבו במי שקלות דומות עליו כחמורות אמר רב קטינא כ' אפי' בשעת כשלונה של ירושלים לא פסקו מהם בעלי אמנה שנא' כ' כי יתפש איש באחיו בית אביו (לאמר) שמלה לך קצין תהיה לנו דברים שבני אדם מתכסין כ' כשמלה ישנן תחת ירך כ' והמכשלה הזאת כ' מאי והמכשלה הזאת דברים שאין בני אדם עומדין עליהן אא"כ נכשל בהן ישנן תחת ירך כ' ישא ביום ההוא לאמר לא אהיה חובש ובביתי אין לחם ואין שמלה לא תשימוני קצין עם ישא אין ישא אלא לשון שבועה שנאמר כ' לא תשא את שם ה' אלהיך כ' לא אהיה חובש לא הייתי מחובשי בית המדרש ובביתי אין לחם ואין שמלה שאין בידי לא מקרא ולא משנה ולא גמרא ודלמא שאני התם דאי אמר להו גמירנא אמרי ליה אימא לן הוה ליה למימר גמר ושכח מאי לא אהיה חובש לא אהיה חובש כלל איני והאמר רבא כ' לא חרבה ירושלים עד שפסקו ממנה בעלי אמנה שנאמר כ' שוטטו בחוצות ירושלם וראו נא ודעו ובקשו ברחובותיה אדם תמצאו איש אם יש עושה משפט מבקש אמונה ואסלח לה לא קשיא

הא

ודחינן בשלמא אפיה אורח ארעא לגלויי קמיה רביה אלא כרעא מי אורח ארעא לגלויי קמיה רביה. וטוב פרכינן ודלמא במסנא אחוון ליה כ' והאי דקאמר ורגליהם רגל ישרה לא אחתיו במסנא מקום גבוה ונמוך ברגל אדם אף אין בראשה אלכסון כראשי אצבעות רגלי אדם. וכי הכי מתחיו במסנא. ועוד סייעינן לרבנן דאמרי כנפים שהיו מכסות בה רגליהן אימעיטו וראן דאנשי אצבעות רגלי אדם. וינור נגד ונפק מויעת החיות ושפיך ר על ראשעים בהיגהם. אשר קומטו בכל עת אלו הרשעים שקומטו קודם שנברא העולם ושתלן הקב"ה בכל דור ודור. והן חן עזי פנים. רב נחמן בר יצחק אמר ברכה היא. אלו ת"ח שמקטנין עצמם משינה כעוה"ז על דברי תורה הקב"ה מגלה להן סוד לעוה"ב. כתוב אחד אומר ושער ירישה כעמר נקי וכתוב אחר אומר קרועותיו תלתלים שחורות כעורב. ל"ק כאן בישיבה פ"י במושב הדין כזקן. שאין נאה בישיבה אלא זקן. וכן במלחמה אין נאה אלא בחור פ"י יש מי שאומר מראות הללו כדרך חלום נראים כדכתיב אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בתלום אדרכ בו וכתוב ביד הנביאים אדמה. להודיע שמראה לנביאים כעין דמות באובנתא דליבא. אבל הקב"ה ישתבח שמו אין לו דמות. וזה הדבר מוכיח שאין שם דמות שאילו היה תמיד אחד או דמות בחור לעולם או דמות זקן לעולם אלא ללמדך שאין שם דמות כלל. אלא מה שמראה

עין משפט גר מצוה

א [טור א"ח סימן נט]:

תורה אור השלם

- אשר קמטו ולא עת נהר ירצק יסודם: איוב כב טו
- חדשים לבקרים רבה אמונתך: איכה ג כג
- בדבר יי שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם: תהלים לג ו
- הוה ויהי עד די כרסון רמיו ותתיק יומין יתב לבושה בתלג חור ושער ראשה כעמר נקא פרסיה שביבין די נור גלגלודי נור דליק: דניאל ט ט
- ראשו כתם פו קרצותיו תלתלים שחורות כעורב: שיר השירים ה יא
- בה אמר יי השמים כסאי ותאריך ימים רגלי אי זה בית אשר תבנו לי ואני זה מקום מגורתי: ישעיהו סו א

- ונגש הקסם איש באיש ואיש ברעהו ירהבו הנער בזקן ונקלה בנכבד: ישעיהו ג ה
- כי הנה האדון יי צבאות מסיר מירושלם ומיהודה משען ומשענה כל משען לחם וכל משען מים: גבור ואיש מלחמה שופט ונביא וקסם וזקן: שר חמשים ונשוא פנים ויועץ וחכם חרשים ונבון לחש: ונתתי נערים שריהם ותעלולים ימשלו בם: ישעיהו ג א-ד

- לכו לקחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי: משלי ט ה
- קסם על שפתי מלך במשפט לא ימעל פיה: משלי טז י
- כי יתפש איש באחיו בית אביו שמלה לבד קצין תהיה לנו והמכשלה הזאת תהיה לנו: ישעיהו ו א
- תחת ירך: ישעיהו ז א
- ישא ביום ההוא לאמר לא אהיה חובש ובביתי אין לחם ואין שמלה לא תשימוני קצין עב: ישעיהו ז א
- לא תשא את שם יי אלהיך לשוא כי לא ינקה יי את אשר ישא את שמו לשוא: שמות כ ו
- שוטטו בחוצות ירושלם וראו נא ודעו ויבכו ברחובותיה אם תמצאו איש אם יש עושה משפט מבקש אמונה ואסלח לה: ירמיהו ה א

רבינו חננאל

ארבע כנפים ופרקי ישעיה שראה בזמן שהיה בהמ"ק קיים ראה שש כנפים אבל יחזקאל שראה אחר חז"בן ארבע כנפים כביכול שנראה ליחזקאל כאלו נתמעטו כנפיו החיות שחיים שחיים ואמרין הי מנייניה אימעטו אמר רב תנאל אמר רב אותן שזאמר בהם ובשחיים יעופף וקרא כלומר שמשודרות בהן כדכתיב התעוף עיניך בו ואיננו ורב פ"י שאין כתוב בזה הענין כס' שלנו ורבנן באו לללות דבר זה מדרך אחרת כי ישעיה ראה רגלים מכוסין ויחזקאל ראה רגלים מגולות עד שידע כי הן רגל ישרה ואמר אותן שהיו מכוסין רגליהן בהן הן שנתמעטו ודחינן ודלמא דגלו ואחזו ליה דאי לא תימא הכי אפייהו היכי חזא להו אלא דגלו ואחזו ליה רגליהן נמי דגלו ואחזו ליה

^[1] מדרבי אבהו להעמיד לפניו מתורגמן לדרוש צרכים: למעלה נושאין פנים בעצורו לדורו שהכל ניחונין צזכותו כגון רבי חנינא בן דוסא כדאמרין בעלמא (מענית דף כד: ע) כל העולם אינו ניחון אלא בשביל חנינא בני: למטה מלכי האומות מכבדין אותן בשבילו כגון ר' אבהו שהיה חשוב צביט המלך כדאמרין במסכת סנהדרין (דף יז

^[2] מדרבי אבהו להעמיד לפניו מתורגמן לדרוש צרכים: למעלה נושאין פנים בעצורו לדורו שהכל ניחונין צזכותו כגון רבי חנינא בן דוסא כדאמרין בעלמא (מענית דף כד: ע) כל העולם אינו ניחון אלא בשביל חנינא בני: למטה מלכי האומות מכבדין אותן בשבילו כגון ר' אבהו שהיה חשוב צביט המלך כדאמרין במסכת סנהדרין (דף יז